

מ'אסון מירון' - לנס גלוי בין הגלים | 'כולם אומרים לי: היינו בטוחים ש

"שורה של דברים קרו איתי, ממש אחד מול השני, כמידה נגד מידה", אומר הרב יואל שלזינגר, האברך שהתפרסם מהתמונה בה הוא **תועד מציל חיים באסון מירון**, ולאחרונה התאושש במפתיע ממצב רפואי קשה **לאחר שטבע בים**. בשיחה עם 'יתד השבוע' הוא משחזר, **שלב אחר שלב**, את ליל האסון הנורא ההוא שהתרחש בהילולת רשב"י במירון, בל"ג בעומר תשפ"א, ואת פעולותיו ההירואיות להצלת חיים בזירה ("עשיתי מה שכל אדם אחר היה עושה במצב דומה", הוא מצטנע). ושלוש שנים אחר כך: רגעי הטביעה בים באשדוד, איבוד השליטה המוחלט, **הזעקה "אבא, אני שלך!"** והנס שאירע לו. ההשוואה שעורך רבי יואל - מובהקת. "אז הצלתי על ידי מים, עכשיו ניצלתי מהמים; אז מנעתי מאנשים מוות בחנק, עכשיו נמנע ממני מוות בחנק". **שלף באסון מירון ונשלף מגלי הים**

נתן פילמר צילומים: פלאש90, לפי סעיף 27א', מד"א, שאטרסטוק

ריאיון
מרגש

המציל שנוצל

למעשיו, ביום הקשה ההוא של ל"ג בעומר תשפ"א.

"התופת של החיים"

זו הייתה אחת התמונות שנצרכו בזיכרון הקולקטיבי מהאסון העצום שהתרחש בליל הילולת רשב"י, סמוך ונראה לציונו הקדוש במירון. מעל ההמון הדחוק ב'שביל ר' דובי', שהפך לשביל המוות, נצפה גופו של אברך חסידי כמו תלוי בין שמים וארץ, כשבאופן כמעט בלתי מוסבר הוא נשאר תפוס בחלון מעל, בעוד ידיו הפרושות כלפי מטה מצילות חלק מהמחוצצים תחתיו. זה היה, כאמור, רבי יואל שלזינגר (36), נשוי ואב לשבעה ילדים, תושב ביתר עילית וחבר קהילת 'המתמידים', משגיח ומגיד-שיעור בישיבה חסידית בירושלים.

"באותו יום", הוא פותח ומשחזר כעת שלב אחר שלב, בשיחה עם 'יתד השבוע', "עזרתי ב'הכנסת אורחים' במירון, אבל בערך מהשעה ארבע אחר הצהריים לא הייתה קליטה, כי נפלה הרשת. עשיתי כל מה שאפשר כדי שהקוויים יחזרו, וכשהגיעו טכנאים כדי לטפל במה שצריך ונודע לי שהם עומדים לטעה בהר ולא יכולים לעלות, ירדתי אליהם עם טרקטורון, העליתי אותם לאן שצריך, הם ראו איפה הבעיה ותיקנו

ל שפתותיהם של יהודים רבים ריחף, ביום שלישי, ערב ראש חודש אייר, שמו של האיש הטוב הזה. "יואל בן הדסה דבורה". לרפואה שלמה, הם העתירו בעדו. זמן קצר לפני כן נפוצה הידיעה כי הרב יואל שלזינגר שליט"א טבע בים ומצבו הרפואי מוגדר קשה, והקישור לתזכורת מן העבר הלא־רחוק צף מאליו: ר' יואל, הוא אותו אברך שתועד לפני שלוש שנים בדיוק - כשהוא מציל יהודים ממוות בטוח, ב'אסון מירון'.

התפילות עליו, כאשר טבע, לבסוף הועילו, ולאחר מאמץ ניכר של כוחות ההצלה בחוף הים באשדוד ושל הצוות הרפואי בבית החולים בעיר, הרב שלזינגר שב להכרה מלאה, ובמהירות מפתיעה ביותר הוא חזר לתפקוד מלא, כאילו לא היה דבר. נס גלוי, יפטיור כל מכריו, ובצדק. אך רק כאשר מתיישבים מול 'בעל הנס' ומקיימים איתו שיחה ארוכה, מבינים את גודל הפלא שאירע עמו, ובעיקר את הקשר ההדוק

המציל שניצל. ר' יואל, בביתו

שתצא מזה. לא יכול להיות שמי שזכה להציל נפשות לא יינצל בעצמו!

תמונת ההצלה שנצרכה בזיכרון: הרב שלזינגר בפעולה. ברקע: שמחת ההילולא, רגע לפני האסון

"פתאום, מתוך ערימות האנשים ששכבו אחד על השני, לא נושמים, בדוחק עצום עד כדי שאפילו המעקה שם בצד התקפל, אני שם לב לילד בן 3, ילד חלאקה, שיושב על הכתפיים של אביו, שכמעט מתרסק ונופל מעוצמת הדחיפות. ראיתי את זה, והחלטתי להציל את הילד"

מרגליי והיטיתי את כל יתר הגוף כלפי מטה, עד שהגעתי לאנשים שלקחו את הילד מאביו והעבירו אותו אלי, והרמתי אותו אל תוך החדר. כך הוא ניצל.

"בהמשך, כדי שישומו לב אלי, לקחתי את בקבוקי המים והזלפתי על ההמון למטה, וכשהרימו אלי עיניים צעקתי בכל הכוח: 'אחת, שתיים, שלוש - כולם עולים ביחד'. רציתי שהם ישחררו את הלחץ על ידי שישוכו לאחר. אדם אחד לבד הרי לא היה מסוגל לעשות את זה, כמובן, אז מיקדתי קבוצה שלמה שתפעל ביחד, כמשימה אחת, וככה הם הצליחו לחזור לכיוון הרחבה, להציל את עצמם ולהציל חלק מאלו שלפניהם על ידי זה שהפחיתו את הלחץ מהם."

ההצלה של הרב מוסקוביץ

הופתעת כאשר שמעת בסוף הערב שישנם הרוגים, ועוד כל כך הרבה?
"מאוד הופתעתי. למרות כל התופת שאתה רואה, אתה לא מעלה על דעתך שאנשים ממש ימותו - אפילו שבמבט לאחור אני מבין שזה נס גדול שהאירוע לא נגמר במספר הרוגים גדול הרבה יותר. ההבנה שאולי יש הרוגים חילחלה אלי בהמשך: אחרי גניסיתי, כמה שאפשר, המשך בעמ' 35

הרחבה. 'לחזור אחורה, לחזור אחורה', ניסיתי לשאוג כמה שיכולתי. אבל לא כולם שמעו אותי, בגלל הרעש האדיר, וגם אלו שכן שמעו, לא ממש הצליחו לחזור אחורה, כי היו הרבה מאחוריהם שלא הבינו מה קרה והמשיכו לנהור לעבר השביל."

"במקביל, שמעתי אנשים מתחננים למים, אז רצתי למקרים של ההכנסת-אורחים, שלפתי כמה שישיות של בקבוקי מים, וזרקתי אותם לידי אלו למטה שהיו יותר קרובים אלי, שכלטו מבין כולם, והם זרקו אותם הלאה, לאנשים שלקחו את המים ושתו, וגם שטפו עמם את הפנים, קצת לקרר את עצמם מהחום, מרוב הדוחק שהם היו בתוכו. בינתיים אני רואה אנשים שעומדים, ופ-תאום טראח! מתקפלים לתוך עצמם. ככה שורה אחר שורה. רק אחר כך הבנתי שהם קרסו אל מותם מול עיניי. זה היה מראה מבהיל."

ואז זה קרה. "פתאום, מתוך ערימות האנשים ששכבו אחד על השני, לא נושמים, בדוחק עצום עד כדי שאפילו המעקה שם בצד התקפל, אני שם לב לילד בן שלוש, 'ילד חלאקה', שיושב על הכתפיים של אבא שלו, שמצידו כמעט מתרסק ונופל מעוצמת הדחיפות. ראיתי את זה, והחלטתי להציל את הילד: התיישבתי על אדן החלון, 'נעלתי' עליו את השריר של אחת

אותה. זה קרה בסביבות השעה עשר בערב - ובהמשך דבריי תבין טוב מאוד למה אני מספר את העניין הצדדי והשולי (לכאורה) הזה..."

לאחר מכן, תוך כדי שהוא מרוכז בעבודה, הופיעו ובאו להם רגעי הזוועה. "בשעה 00:45 אני מתחיל לשמוע מבעד לחלון צעקות, מלמטה, מכיוון 'שביל ר' דויב' שנמצא ממש מתחתיי. אם לרגע חשבתי שאלו עוד צעקות שנשמעות מדי פעם בל"ג בעומר במירון, הרי שהן הלכו וגברו. הן היו צעקות ממש שלא מן העולם הזה. קמתי והסתכלתי מהחלון, ומה שראיתי היה התופת של החיים: התהוותו של 'אסון מירון'."

כדי להבין איך אירע הדבר, מסביר איש שיחנו: "מעט קודם לכן הסתיים מעמד ההדלקה שעורך האדמו"ר מתולדות אהרן שליט"א, וכל האנשים התחילו לצאת מהרחבה דרך השביל הצר, שהיה למעשה כצוואר בקבוק הפוך: מלמעלה המקום רחב ופתוח, וככל שמתקדמים בשביל למטה המקום נהיה צר יותר. לכן הציבור העצום שעשה את דרכו החוצה, התחיל ליפול ולקרס, האחד על השני, מגודל הצפיפות."

כש'ילד החלאקה' נשלף

"כשהבנתי מה מתחולל, דבר ראשון פתחתי בצעקות לעבר האנשים שהמשיכו להגיע מכיוון

המציל שניצל

המשך מעמ' 31

לכוון את כוחות ההצלה למיקום המדויק של זירת האסון, הבחנתי באדם אחד ששוכב על הרצפה והיה נראה שכבר איננו בין החיים. ואכן הגיע מי שהגיע וכיסה את כולו במשהו שחור."

"שם כבר התקפלתי. לא עמדתי בזה יותר. מישוהו מת? איך זה יכול להיות. רצתי מיד לפתח המערה של רבי שמעון בר יוחאי, התפללתי 'אבינו מלכנו' וביקשתי מהקב"ה: 'עשה שהאדם הזה ימשיך לחיות. לא יכול להיות שיהודי ימות פה, שיהודי יסיים את חייו אצל רבי שמעון'. אחר כך חזרתי לזירה, ראיתי שהאיש עדיין מכוסה, ואז פתאום מגיע מישוהו, מסיר ממנו את הכיסוי השחור ומתחיל לעשות עליו החייאה."

"הגיעו אליו גם אנשי הצלה נוספים, עבדו עליו הרבה זמן, ממש התאמצו לעשות לו החייאה, ולקחו אותו לבית החולים. רק לאחר זמן נודע - והסיפור הזה התפרסם מאוד - שמדובר ברב מנחם מנדל מוסקוביץ, רב קהילת אומרה בעיר צפת, שניצל כך ממוות לחיים, כפשוטו."

כבר שם בשטח היה מובן שעשית משהו גדול, שהצלת חיי אדם בכל הפעילות שתיארת מקודם, או שלקח זמן לקלוט מה בעצם קרה?

"ידעתי ששלפתי את הילד ההוא (נכדו של רב חשוב ממרכז הארץ), שכיוונתי אנשים החוצה וגרמתי להם לחמוק מהתופת ולהפחית את הלחץ המסוכן ששרר במקום. ידעתי - אבל לא עשיתי מזה עסק. אין לי ענין בזה. הרי בסך הכל עשיתי מה שכל אדם אחר היה עושה במצב דומה. אם כי הרבה אנשים אמרו לי אחר כך: 'הצלת לנו את החיים', או: 'הרגשתי שעוד שנייה אני מתעלף ונופל על הרצפה, וכשצעקת 'אחת-שתיים-שלוש' ואנשים הצליחו יחד בכוח לזוז אחורה, השתחרר ממני הלחץ וכך ניצלתי'."

הזינוק בים העיף לאחור

קפיצה מהירה לימי ספירת העומר הנוכחיים, והנה המעגל נסגר: "נסעתי עם כמה מכרים לים, לחוף באשדוד, לקראת סוף בין הזמנים האחרון, ביום שלישי בצהריים. אנחנו יודעים לשחות, חלק גם נכנסו עם גלגלי ים, ובהתחלה היה רק מעט סוער, גלים פה ושם, לא יותר מזה. ים, כרגיל. נחמד."

"בשלב מסוים הים הפך לפתע להיות סוער. כאשר ראיתי שהאדם שנכנס איתי חש פחד, אמרתי לו שייצא מהמים, אלא שהואורר התחיל לצאת מהגלגל שלו והוא לא יכול היה להמשיך ולשבת עליו באופן יציב. לכן נתתי לגלגל דחיפה חזקה לעבר החוף, וכך הוא אכן הצליח לבסוף לצאת."

"מה שלא הבנתי באותו רגע הוא, שכנראה בגלל הזינוק שעשיתי לגובה כדי לדחוף אותו חזק, כשנחתתי בחזרה למים עפתי עם אחד הגלים לאחור. וככה, די מהר, נסחפתי עם הגלים פנימה, לעומק הים, באזור של ה'שובר גלים' ומעבר לו. איבדתי כיוון. כשניסיתי להילחם בגלים כדי לנסות לחזור, רק נשאבתי יותר לעומק. צעקתי לעבר המכרים שלי 'הצלה, הצלה', אבל רק אחד מהם, ההוא שדחפתי, שמע אותי, ולקח זמן עד שהוא הגיע לחוף."

חלפה עוד דקה, ועוד דקה, ובינתיים הים נהיה יותר ויותר סוער, כשהרב יואל שרוי בלב הסערה. "עפתי על ימין ועל שמאל, מצד לצד, עם הגלים הגבוהים. והם, הגלים, הגיעו בקצב מאוד מהיר. כל עשר שניות - עוד גל ועוד גל. זה לא נגמר. ואם לפני כן הייתי במקום שהרגליים שלי נגעו בקרקעית הים, אני מנסה עכשיו לגעת בקרקעית,

"כוחות ההצלה הגיעו מהר לחוף הים". תיעוד מבצעי מד"א, ארכיון

והניסים לא הפסיקו. על אף שהמים, שחלקם מזוהמים, נכנסו לתוך ריאותיו וכליותיו, אחרי יממה בלבד הוא התאושש. "בשש אחר הצהריים של יום רביעי, למחרת היום בו טבעתי, כבר חזרתי להכרה מלאה, הנחתי תפילין ואפילו הספקתי ספירת העומר. עוד יומיים במחלקת טיפול נמרץ, ערב שבת, והנה אני מחוץ לבית החולים, וכבר מעביר את שבת קודש פרשת קדושים בחיק בני המשפחה."

"מעניין מאוד", אומר רבי יואל בהתרגשות, "לעין בשורה של דברים, שהיו ממש אחד מול השני, כמידה נגד מידה, שננהגה עמי פעם אחר פעם. מה היה שם, בתשפ"א, ומה היה איתי כאן, בתשפ"ד. לי לא יכולה הייתה להיות תביעה, שכשכר על מה שעשיתי אקבל כך וכך, אבל אני לא יכול להתעלם ממה שאני שומע מכל כך הרבה אנשים, גם כאלו שאני לא מכיר אישית, שהבחינו בדברים הבאים:

"אז הצלתי אחרים על ידי מים, עכשיו ניצלתי בעצמי מהמים; אז שלפתי ילד מהתופת, עכשיו שלפו אותי מהתופת; אז מנעתי מאנשים מוות בחנק, עכשיו נמנע ממני מוות בחנק; אז גרמתי שכוחות הרפואה יבואו מהר, עכשיו הם הגיעו אלי מהר; אז התפללתי על אותו רב שחש-בוהו למת; עכשיו אני שומע מכל כיוון כמה התפללו עלי כשהייתי במצב קשה."

"מכל זה רואים, שגם בעולם הזה הקב"ה משלם. וכמו כן, שכר מצוה - מצוה. כמו שאז מעשי יצרו קידוש שם שמים, כך עכשיו נס הצלתי עורר הדים רבים וגרם לקידוש השם. לא מעט מכרים, ושאינם, אמרו לי: היינו בטוחים שתצא מזה, כי לא יכול להיות שמי שזכה להציל נפשות לא ינצל בעצמו."

בדיעבד, מסכם הרב יואל שלזינגר, אני מסתכל על כל מה שקרה איתי, אז והיום, כעל איוו שליחות שכנראה יש לי בחיים והקב"ה רוצה ממני משהו. "מהו אותו 'משהו'? אני עדיין לא יודע. בכל מקרה, חשוב לי להדגיש גם את המסר הבא: אחרי שאתה שוכב על המים באפיסת כוחות, אתה מבין טוב טוב שגם אם היה נדמה לך שהשגת בחיים דברים מסוימים, הדברים היחידים שיש לך באמת, אלו שעומדים לזכותך, הם המעשים שעשית. ואם הם טובים - מה טוב!".

וכלום! אני לא מגיע אליה. הבנתי שאני במקום ממש עמוק."

"הגלים רק הלכו וגברו, המים התחילו להיכנס לי לתוך הפה, לתוך הגוף, אני מתגלגל על המים כמו בלון מכיוון אחד לכיוון אחר. איבוד שליטה מוחלט. המציל של החוף כבר הלך, אין מי שיציל אותי. מה אני עושה? ואז חשבתי לעצמי: אולי אנצל בזכות שיעורי התורה שאני מוסר והתלמידי דים שאני מלמד."

"גם נזכרתי במעשה המפורסם עם רבי ישעיה ברדקי, מגאוני ירושלים ותלמידו של רבי חיים מוולוז'ין, שבדרך לארץ ישראל טבעה האוניה שבה הוא הפליג, וברגע האחרון הצליח לשחות עם בנו ובתו ולהינצל יחדיו, רק בזכות צעקותיה של הבת: 'אבא! איך אתה עוזב אותי?'. הצעקות שלה העניקו לו כוחות מחודשים, ובאמצעותם הוא משך גם אותה החוצה."

"בעודי במעמקי הים חשבתי על הסיפור הזה, והתפללתי לקב"ה: כמו ששם האבא שמע - ככה גם פה אתה, האבא, תשמע אותי. 'אני שלך, תוציא אותי מפה', צעקתי לריבוננו של עולם. תוך כדי זה אני ממשיך לבלוע כמויות של מים, אבל אמרתי לעצמי: אם אתה לא אוסף את מעט הכוח שאולי נותר לך ומתאמץ לצאת, הסיפור נגמר. בעיני רוחי כבר ראיתי את הלוויה של עצמי..."

"צעקתי עוד פעם 'אבא, אני שלך!', נשכבתי על הגב, עצמתי עיניים, סגרתי את הפה ובכוחות לא לי פתחתי בשחייה לכיוון החוף. וזהו. מכאן והלאה זה היה נס שמימי. אין לי הסבר אחר. כאילו נלקחתי קדימה בקלות, בשחייה פשוטה - כשלפני כן התאמצתי הרבה יותר לשחות ולא הצלחתי - כמעט עד לחוף, למקום בו יכולתי לעמוד על הרגליים. אבל הייתי כל כך חלש, שכל גל הפיל אותי שוב. צעקתי לאנשים שהיו על החוף באותו זמן שיבואו להציל אותי, והם אכן הגיעו וסחבו אותי מספר מטרים עד שיצאנו החוצה."

מידה כנגד מידה

בחוף הים באשדוד גופו של הרב שלזינגר לא עמד יותר במעמסה, וקרס. "הייתי בסוג של איבוד הכרה, אך חצי דקה אחרי שהגעתי לחוף כבר היו שם כוחות 'הצלה' שטיפלו בי והבהילו אותי לבית החולים 'אסותא'. מה מתברר? חברים שלי התקשרו ל'הצלה' כשעוד הייתי עמוק בים, ולכן מעט אחרי שנמשיתי מהמים היו לצידוי אנשי רפואה שטיפלו בי. מידה כנגד מידה - כמו שבלי הדאגה שלי במירון שתהיה קליטה באזור (כפי שתיארת בפתיח דבריי) לא היה מתאפשר לכוחות הרפואה להגיע בזמן האסון, כך דאגו לי משמים לעזרה רפואית מהירה שלוש שנים אחר כך."

”

"כמו בלון התגלגלתי על המים. 'אבא, אני שלך, תוציא אותי מפה', צעקתי לקב"ה. תוך כדי זה אני ממשיך לבלוע כמויות של מים,

אבל אמרתי לעצמי: אם אתה לא אוסף את מעט הכוח שאולי נותר לך ומתאמץ לצאת, הסיפור נגמר. בעיני רוחי כבר ראיתי את הלוויה של עצמי..."

עם הרגל תפוסה בחלון, הציל יואלי כמה מהנמחצים למטה